

20 Νοεμβρίου, 1989

(ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές)

DAVID RILEY,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5169).

Ποινή — Δημόσιος εμπαιγμός (*Public Mischief*) κατά παράβαση του άρθρου 115 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Ψευδής καταγγελία στην αστυνομία για κλοπή αυτοκινήτου οχήματος με στόχο την απόκρυψη του γεγονότος ότι το τελευταίο είχε εμπλακεί σε ατύχημα — Δράστης ηλικίας 23 ετών με λευκό μητρώνο — Υπηρετεί στον Αγγλικό στρατό — Ποινή φυλακίσεως, έστω και με αναστολή, μπορεί να σημαίνει απώλεια της σταδιοδρομίας του — Φυλάκιση 2 μηνών με αναστολή και £300 πρόστιμο — Έκδηλα υπερβολική ποινή — Διαγραφή της φυλακίσεως.

5

10

Ποινή — Φυλάκιση — Πότε μπορεί να επιβληθεί.

Τα γεγονότα της υποθέσεως αυτής και οι προσωπικές περιστάσεις του δράστη φαίνονται στην πιο πάνω περιληπτική σημείωση.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, αποδεχόμενο την έφεση, αποφάνθηκε:

20

(1) Η ποινή φυλακίσεως με αναστολή είναι ποινή φυλακίσεως. Η ποινή φυλάκισης επιβάλλεται μόνο όταν κρίνεται αναπόφευκτο τιμωρητικό μέτρο μετά από συνεκτίμηση της σοβαρότητας του αδικήματος, των γεγονότων της υπόθεσης και των συνθηκών του παραβάτη.

(2) Ήταν αναπόφευκτη η επιλογή της φυλάκισης; Δεν υπάρχει οτιδήποτε, που να δείχνει συχνότητα διαπράξεως πα-

ρόμοιων εγκλημάτων. Γι' αυτό και εν όψει των προσωπικών συνθηκών του Εφεσείοντα η ποινή της φυλάκισης δεν ήταν αναπόφευκτη.

Η έφεση γίνεται δεκτή.

5

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Φιλίππου v. Της Δημοκρατίας (1983) 2 C.L.R. 245.

Κωνσταντίνου v. Της Δημοκρατίας (1989) 2 A.A.Δ. 218.

Έφεση κατά της καταδίκης και ποινής.

Έφεση κατά της καταδίκης και ποινής από τον David Riley ο οποίος καταδικάστηκε στις 17 Ιουλίου, 1989 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 26779/88) για το αδίκημα του δημόσιου εμπαιγμού κατά παράβαση του άρθρου 115 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 και στον οποίο επεβλήθη από τον Προσωρινό Αν. Επ. Δικ. Ν. Νικολάου, ποινή φυλάκισης 2 μηνών με αναστολή τριών ετών και επιπρόσθετα πρόστιμο £300.- με £76.- έξοδα.

10

15

Π. Πετράκης, για τον εφεσείοντα.

Μ. Κυπριανού, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας και Γ. Νεοφύτου (Κα), για την εφεσίβλητη.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Μ. Πικής.

20

ΠΙΚΗΣ Δ.: Ο εφεσείων καταδικάστηκε για το αδίκημα του δημόσιου εμπαιγμού (public mischief), το οποίο προβλέπεται από το άρθρο 115 του Ποινικού Κώδικα — Κεφ. 154, και καθιστά κολάσιμη πράξη την καταγγελία στις αστυνομικές Αρχές φανταστικού αδικήματος. Σύμφωνα με τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ο εφεσείων προσέβη σε ψευδή καταγγελία στις αστυνομικές Αρχές ότι κλάπηκε το αυτοκίνητό του ενώ τελούσε υπό τον έλεγχό του και ήταν ενήμερος για τον τόπου όπου βρισκόταν. Ενήργησε με τον τρόπο αυτό, όπως συμπεραίνεται, στην προσπάθειά του να αποκρύψει το γεγονός ότι το όχημά του είχε εμπλακεί σε οδικό ατύχημα. Το αδίκημα διαπράχθηκε λίγες μόνο μέρες μετά την άφιξη του εφεσείωντα στην Κύπρο για να υπηρετήσει ως μέλος της αγγλικής στρατιωτικής Δύναμης που σταθμεύει στη βάση Ακρωτηρίου.

25

30

35

Κατ' αρχήν η έφεση στρεφόταν τόσο εναντίον της καταδίκης όσο και της ποινής που είχε επιβληθεί στον εφεσείοντα.

- φυλάκιση 2 μηνών με αναστολή ; πλέον £300.-- πρόστιμο και £76.-- έξοδα. Η έφεση εναντίον της καταδίκης αποσύρθηκε κατά τη συζήτηση της έφεσης μετά από παρατηρήσεις του Δικαστηρίου ότι η μαρτυρία εναντίον του για εμπλοκή στο οδικό ατύχημα δεν περιοριζόταν μόνο στις καταθέσεις των 5 δυο μαρτύρων που τον αναγνώρισαν στη σκηνή του ατυχήματος, αλλά προερχόταν και από τη μαρτυρία η οποία έτεινε να καταδείξει ότι το αυτοκίνητο βρισκόταν κατά τον κρίσιμο χρόνο στον αποκλειστικό έλεγχο του εφεσεύοντα.
- 10 Πρόσθετα, διακίνηση του εφεσεύοντα στη Λεμεσό, και κατά την επιστροφή του στο Ακρωτήρι με ταξί, πρόδιδε γνώση εκ μέρους του ότι το όχημα δε μπορούσε να μετακινηθεί λόγω βλάβης. Η απόφαση να αποσυρθεί η έφεση ήταν πλήρως δικαιολογημένη εν όψει των ευρημάτων του Δικαστηρίου τα 15 οποία στοιχειοθετούσαν την καταδίκη σε βαθμό που να μη αφήνεται πεδίο για την παρέμβαση του Εφετείου. Συνεπώς θα στρέψουμε την προσοχή μας στην αμφισβήτηση της ποινής που αποτελεί το επίδικο θέμα.

- Η ποινή προσβάλλεται ως έκδηλα υπερβολική κυρίως εν 20 όψει των προσωπικών συνθηκών του εφεσεύοντα και των προβλεπτών επιπτώσεων που θα έχει η ποινή φυλάκισης στη σταδιοδρομία του. Δόθηκε μαρτυρία μετά την καταδίκη του εφεσεύοντα σύμφωνα με την οποία ποινή φυλάκισης θα οδηγούσε στον τερματισμό των υπηρεσιών του με τον 25 αγγλικό στρατό, ενώ ποινή φυλάκισης με αναστολή πιθανό να είχε και πάλι το ίδιο αποτέλεσμα. Δεν αμφισβητήθηκε όμως από το δικηγόρο του εφεσεύοντα η σοβαρότητα του αδικήματος. Η παραπλάνηση των αστυνομικών Αρχών, θέλουμε να τονίσουμε, όχι μόνο αποσπά την προσοχή τους 30 μακριά από τα σοβαρά τους καθήκοντα αλλά ενέχει και ευρύτερους κινδύνους για το κοινωνικό σύνολο. Συνεπώς, ορθά αντιμετωπίστηκε το αδίκημα από το πρωτόδικο Δικαστήριο ως σοβαρό.

- Ό,τι πρέπει να αποφασιστεί στα πλαίσια του καθορισμού της ποινής είναι αν η φυλάκιση ήταν αναπόφευκτη εν 35 όψει των προσωπικών συνθηκών του εφεσεύοντα ή, ακόμα ακριβέστερα, αν ποινή αυτής της μορφής ήταν αναπόφευκτο τιμωρητικό μέτρο στα πλαίσια της εξατομίκευσης της ποινής.
- 40 Ο εφεσεύων είναι ηλικίας 23 ετών με λευκό ποινικό μητρώο και, όπως κατέθεσε ο αξιωματικός του Βρετανικού Στρα-

τού κάτω από τις διαταγές του οποίου υπηρετεί, όχι μόνο δεν ήλθε σε κανένα προγενέστερο στάδιο αντιμετώπισης με το νόμο αλλά και τη συμπεριφορά του γενικότερα χαρακτηρίζει η προσήλωση στο καθήκον. Το αδίκημα διαπράχθηκε λίγες μέρες μετά την άφιξη του εφεσεϊόντα για υπηρεσία στην Κύπρο. Ο κ. Κυπριανού εισηγήθηκε, μετά από συνεκτίμηση όλων των σχετικών παραγόντων, ότι η επιβολή ποινής φυλάκισης δεν ήταν αναπότρεπτη υπό το φως των προσωπικών συνθηκών του εφεσεϊόντα.

Η ποινή φυλάκισης επιβάλλεται μόνο όταν κρίνεται αναπόφευκτο τιμωρητικό μέτρο μετά από συνεκτίμηση της σοβαρότητας του αδικήματος, των γεγονότων της υπόθεσης και των συνθηκών του παραβάτη. Ο προσδιορισμός της ποινής αποτελεί κατ' εξοχή ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Η διακριτική ευχέρεια του Εφετείου για επέμβαση περιορίζεται στις περιπτώσεις εκείνες που η ποινή κρίνεται έκδηλα υπερβολική ή ανεπαρκής. Το στοιχείο της υπερβολής πρέπει να βρίσκει αιτικειμενικό έρεισμα. Η υποκειμενική εκτίμηση και μόνο των μελών το Εφετείου για την ορθότητα της ποινής δεν παρέχει βάση για παρέμβαση.*

Αρχίζουμε με τη διαπίστωση ότι ποινή φυλάκισης με αναστολή αποτελεί ποινή φυλάκισης για όλους τους σκοπούς. Ό,τι αναστέλλεται είναι η εκτέλεση της ποινής.** Συνεπώς το πρώτο ερώτημα το οποίο πρέπει να απαντηθεί είναι αν η επιλογή της φυλάκισης ήταν, εν όψει όλων των σχετικών παραγόντων, αναπόφευκτη. Παρά τη σοβαρότητα του αδικήματος δεν τέθηκε οποιοδήποτε στοιχείο ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου το οποίο να καταδεικνύει ότι αδικήματα αυτής της κατηγορίας διαπράττονται με συχνότητα που καθιστά το στοιχείο της αποτροπής ουσιαστικό παράγοντα στον καθορισμό της ποινής. Εν όψει αυτής της διαπίστωσης οι προσωπικές συνθήκες του εφεσεϊόντα, σε συνδυασμό με τις πιθανές επιπτώσεις που ποινή φυλάκισης δυνατό να έχει στη σταδιοδρομία του, δεν καθιστούσαν την επιβολή αυτού του τιμωρητικού μέτρου (φυλάκισης) αναπόφευκτη. Το πρόστιμο που του είχε επιβληθεί, £300.--, αποδίδει τη σοβαρότητα του αδικήματος και ταυτόχρονα αποτελεί επαρκή τιμωρία για το αδίκημα που διέπραξε ο ε-

* (Βλέπε, PHILIPPOU v. REPUBLIC (1983) 2 C.L.R. 245, at 249).

** (Βλέπε, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ v. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (1969) 2 Α.Α.Δ. 224.

φεσείων. Η προσθήκη της ποινής φυλάκισης κατέστησε την ποινή έκδηλα υπερβολική. Το στοιχείο αυτό της υπερβολής, κρίνουμε αναγκαίο να το απαλείψουμε.

Η έφεση εναντίον της καταδίκης απορρίπτεται.

- 5 Η έφεση εναντίον της ποινής επιτρέπεται εν μέρει με την ακύρωση εκείνου του μέρους που αφορά την επιβληθείσα φυλάκιση δυο μηνών με αναστολή.

Η Έφεση εναντίον καταδίκης απορρίπτεται. Η Έφεση εναντίον της ποινής επιτρέπεται εν μέρει.

10